

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАХИСТ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
трудового, екологічного та аграрного
права

Протокол № 4 від 28 листопада 2025

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Захист трудових прав працівників
Викладач	Кохан Наталія Василівна, доц., к.ю.н., доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	Кохан Наталія Василівна (0342) 50782
Е-mail викладача	Кохан Наталія Василівна natalia.kohan@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватись можливості платформ Google Classroom, Google Meet.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є право на працю, форми та способи його захисту. Трудове право регулює суспільні відносини, які виникають у сфері праці. Воно служить ефективною гарантією особі при захисті та реалізації її права працю. Основними джерелами цієї галузі виступають Кодекс Законів про Працю України, Цивільно процесуальний кодекс України, Кодекс адміністративного судочинства, та ряд законів і підзаконних актів. Застосування законодавства для захисту трудових прав в умовах економічної кризи та адаптації законодавства України до вимог ЄС, є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства. Без кваліфікованих спеціалістів в галузі трудового права та знань кадрової роботи нам неможливо забезпечити міжнародні стандарти в сфері праці, гарантувати особі й забезпечити її право на працю та його захист на належному рівні.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є полягає в отриманні необхідних юридичних знань щодо захисної функції трудового права, поняття правової охорони та правового захисту трудових прав працівників, окремих правових форми захисту трудових прав працівників з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності щодо захисту трудових прав працівників. Основними <u>цілями</u> вивчення дисципліни є формування у студентів уміння орієнтуватися в системі джерел трудового права, а також формування навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації трудових прав працівників, правильного застосування норм трудового законодавства.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності</u> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 Здатність спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово.
 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
 Здатність працювати в команді.
 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
 Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Фахові компетентності

Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
 Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
 Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
 Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання

Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.
 Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
 Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
 Оцінювати недоліки і переваги правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
 Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
 Мати базові навички риторики.
 Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
 Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
 Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
 Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття/практичні/ лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	спеціальність	Курс (рік)	Нормативний

		навчання)	/ вибірковий
6	081 Право	3-ій	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	сем/пр/лаб заняття	сам. роб.
Тема 1. Поняття захисту трудових прав працівників.	1	2	8
Тема 2. Правові форми та способи захисту трудових прав працівників	1	2	8
Тема 3. Судовий захист трудових прав працівників.	2	2	8
Тема 4. Особливості судочинства у справах, які виникають з трудових правовідносин.	-	2	8
Тема 5. Цивільно-правові способи захисту трудових прав працівників.	2	2	7
Тема 6. Адміністративно-правовий захист трудових прав працівників.	2	2	7
Тема 7. Громадський захист трудових прав працівників.	2	2	7
Тема 8. Самозахист трудових прав працівників.	2	4	7
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-		

	content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Вимоги до письмових робіт	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове виконання всіма студентами одної письмової модульної контрольної роботи</u> (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на восьмому семінарському занятті та охоплює весь матеріал. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На письмову модульну контрольну роботу вноситься 2 описових завдання, які оцінюються по 13 балів, 1 запитання нормативного змісту, яке оцінюється в 12 балів і 2 завдання – дефініції, які оцінюються по 6 балів. Максимальна кількість балів за письмову роботу – 50 (пп. 2.6.1 МРПОУ). <u>За бажанням (для отримання додаткових до 10 балів)</u> здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття (5 балів) та/або наукову роботу (максимально 10 балів). Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань розміщені на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/ .
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/ , а також в системі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Студенту виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову

модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.1 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимальну 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).

Для здобувачів, які не мають заборгованостей та набрали 50 балів, залік виставляється на останньому семінарському (практичному) занятті, відповідно до п.п. 2.6.1.

Для здобувачів, у яких на момент виставлення заліку були заборгованості, залік проводиться письмово, після усіх відпрацювань здобувачем.

На залік виноситься 4 описових питання, які оцінюються: 1 і 2 питання по 20 балів; 3 і 4 питання оцінюються по 30 балів. В сукупності – 100 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, наукових робіт (за вибором здобувача).

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових та додаткових письмових робіт, визначаються викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та в системі дистанційної освіти.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universitytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене

заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника
https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Бойко М.Д., Хазін М.А. Трудове право України. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 400.
2. Венедіктов С.В. Трудове право України. Підручник. Київ «Видавництво Людмила», 2021. 216 с.
3. Іншин М.І. Трудове право України. Підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 600с.
4. Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право. Посібник для підготовки до іспиту. Харків: Право, 2019. 192с.
5. Трудове право України. Академічний курс. Підручник. За заг. ред. Пилипенка П.Д. 5-те вид., переробл. і доп. Київ: Ін Юре, 2020. 552с.
6. Трудове право України: підручник. За заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 593с.
7. Трудове право України. Підручник. За заг. ред. проф. О.М. Ярошенка. Харків, 2022. 376с.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/07/27/Trudove.pravo.Ukrayiny.26.07.2022.pdf>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

Кохан Н.В. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять із навчальної дисципліни «Захист трудових прав працівників» для студентів денної форми навчання навчально-наукового юридичного інституту;

Кохан Н. В. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи із навчальної дисципліни «Захист трудових прав працівників» для студентів денної форми навчання Навчально-наукового юридичного інституту.

<https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/>

Викладач:
к.ю.н., доц. Наталія КОХАН